

ABSTRAKT:

Teoretická část práce krátce pojednává o barevném vnímání člověka a historii barvení přírodními barvivy. Věnuje se barvířským rostlinám, jejich využití a obsahovým látkám. Dále se zabývá klasifikací přírodních barviv, jejich strukturou, využitím a organismy, ve kterých byla barviva nalezena. Důraz je kladen na barviva společensky významná a na barviva následně analyzovaná v Experimentální části. Popsán je také princip použité analytické metody – hmotnostní spektrometrie. V Experimentální části byly z vybraných rostlin různými postupy připraveny barvicí lázně. Pomocí barvicích lázní byla obarvena přírodní plátna nemořená i předem namořená. Následně byla barviva z pláten zpětně extrahována a extrakt byl podroben zkoumání pomocí metody LDI-TOF MS (Laser Desorption/Ionisation – Time Of Flight Mass Spectrometry).

Cílem práce bylo pomocí této metody stanovit známá obsahová barviva u bezu černého (*Sambucus nigra*), brusnice borůvky (*Vaccinium myrtillus*), cibule kuchyňské (*Allium cepa*), meruzalky rybízu (*Ribes rubrum*), ořešáku královského (*Juglans regia*) a třezalky tečkované (*Hypericum perforatum*).

V kapitole Přílohy jsou vyobrazena plátna seřazená dle barvení jednotlivými rostlinami a dle jednotlivých postupů.

KLÍČOVÁ SLOVA:

barvířské rostliny, rostlinná barviva, hmotnostní spektrometrie